13. Jaar, Nr. 52. --'s HERTOGENBOSCH.-- Dingsdag, 4 *Mei*, 1841

NOORD-BRABANDER.

Staat- en Letterkundig Dagblad.

DICERE VERUM, QUID VETAT
HORATIUS.

ABONNEMENTS-PRIJS: Voor de Stad, ƒ 12-. Franco per post. « 14-.

(*Verschijnende driemalen ter week:* Dingsdag, Donderdag *en* Zaturdag.)

ADVERTENTIEN. 10 Cts. de regel, behalve 35 Cents zegelregt.

NEDERLAND.

'sHERTOGENBOSCH, den 1. Mei. De dag van heden was een feestdag voor deze stad, misschien de schoonste, dien men er ooit gevierd heeft; de Koning deed 's ochtends ten ongeveer half twaalf ure zijn pleg tigen intogt binnen deze muren, op de wijze in het Programma van ons vorige Nommer breeder omschreven. Zulk eene opgetogenheid was niet vreemd; men had die voorzien, bij de aannadering van een Vorst, als WILLEM II. een Koning, dien men reeds in den Kroonprins vereerde en beminde. Als gedragen en voortgestuwd op de handen des Volks, kwam zijne Majesteit, na een langzamen togt van ruim een uur, over den *Vugterdijk*, langs 'e *Vugterstraat* en de *Markt*, door de *Hinthamer-*, *Peper-* en *Verwerstraat* aan zijn Hôtel. Even onbeschrijflijk als de feestvreugde der Burgerij is, even zeer is het onmogelijk, de aandoening, de minzaamheid van den beminden Vorst te schetsen, en hoe Zijne Majesteit, diep geroerd, overal trachtte met zijne gebaren uit te drukken, wat er in zijn binnenste omging, en hoe de handgroet des Konings aller harten bewoog en verteederde. Even na 1 ure begon de aangekondigde Audiëntie, die tot nagenoeg 5 ure duurde, en bij welke gelegenheid de Koning niet slechts aan de verschillende Commissiën, maar aan alle Particulieren, die Zijne Majesteit daar naderden, blijk gaf van de hooge tevredenheid, welke de geestdrift der Provincie 's Vorsten gemoed deed opwellen, zoodanig, dat — gelijk Hij zich vleijend uitdrukte — de *Acte van Hulde*, Hem door een drietal Leden der Provinciale Staten aageboden, »*hier* geenszins een bloot formulier was!» — Na het eindigen der Audiëntie, heeft Zijne Majesteit een kostbaar maal gehouden, waarbij behalve evengezegd Drietal Heeren, ook nog eenige aanzienlijke Personen de eer hadden, genoodigd te zijn. Ten 9 ure 's avonds begunstigde de Koning voor ruim anderhalf uur met Hoogstdeszelfs bijzijn een Bal, Hem door de Regering aangeboden in het Lokaal der Societeit-Casino. Even half elf ure keerde Zijne Majesteit naar zijn Hotel terug, wederom luide toegejuicht overal, waar het open rijtuig doorreed, in de sierlijk met groen, met vlaggen en vreugde-lampen, met heil- en jaarspreuken opgesierde straten.

Zondag-ochtend (2 Mei), ten 10 ure, heeft de Koning Godsdienstoefening gehouden in de Kerk der Hervormde Gemeente, waarbij de grijze Predikant Augustini het woord voerde; daarna begaf zich Zijne Majesteit op weg ter bezigtiging zoo van de wallen der vesting als van de bijgelegen forten en verdedigingsmiddelen. Vervolgens was er wederom groot Diner aan 's Konings Hôtel, waarbij, onder anderen, ook de Gedeputeerde Staten dezer Provincie genoodigd zijn. De Zondag-avond werd door Zijne Majesteit bestemd tot een omrid door de verschillende gedeelten der stad en het beschouwen der in de daad fraaije en op sommige plaatsen zelfs prachtige verlichting van publieke en particuliere gebouwen, waaronder vooral uitmuntten de Societeit-*Amicitia* en de *Zwarte Arend*, beiden op de Markt; het Raadhuis en het gebouw van 't Provinciaal Genootschap voor Kunsten en Wetenschappen. — Later zullen wij nopens dit een en ander nog in nadere bijzonderheden treden. Jammer, dat het weder, vooral een sterke windvlaag, de verlichting van den tweeden avond niet zóó begunstigde, als den eersten avond het geval was. — Zijne Majesteit heeft zich Maandag ochtend (ten 9½ ure) van hier naar *Eindhoven* begeven, om vandaar nog denzelfden avond te *Tilburg* terug te wezen. — Ziedaar in vlugge trekken een verhaal van het gebeurde, in zooverre de tijd toeliet, er voorloopig iets van te melden, doch genoeg, voorzeker, om een ieder te doen gevoelen, dat nooit schooner Meidagfeest dan dit, onze Stad mogt te beurt vallen, een feest, beschenen door de glansrijkste Lentezon, die voor Nederland zijn zal, wat de Zon van Austerlitz voor den grooten Veldheer was, een voorbode van roemvolle zegepraal op vele verouderde begrippen, op vele diep-gewortelde misbruiken; met een woord, de roemvolle zegepraal van het Grondwettig Regt.

— Zijner Majesteits plegtige intogt binnen deze Stad en Vesting heeft zich gekenmerkt onder anderen ook door de navolgende gunst- en eerbewijzen, te weten: tot Baron is verheven Jonkheer August Theodore van Rijckevorsel, Ontvanger der Directe Belastingen, te 's Bosch; benoemd tot Jonkheer de Heer J. L. Stern, Provinciaal Inspecteur, mede alhier; alsook tot denzelfden eersten graad van Adel gebragt, Mr. F. C. Wesselman, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, en heer van Helmond. — Verder zijn tot Ridders van laatstgenoemde Orde verheven de Heeren A. Luberti Augustini, Predikant bij de Nederduitsche Hervormde Gemeente, te 'sBosch; Jonkheer W. H. van Thije Hannes, Wethouder der Stad 's Hertogenbosch, en F. van Mattemburgh, Hoofd-Inspecteur der Directe Belastingen enzv, in de Provincie van Noord-Braband, en J. Menu, Commies bij het Provinciaal Gouvernement van Noord-Braband. — Het Achtbaar Hoofd van onze Stads-Regering Mr. A. Verheijen, Ridder, is verheven tot Commandeur der Leeuwen-Orde.

—Gisteren avond (28 April) is te s'Hage in de zaal van *Diligentia*, onder de leiding van den heer J.H Lübeck, Directeur van Zijner MajesteitsHofkapel en van de Koninklijke Muzijkschool, door de leden der algemeene zangvereeniging, de leden der Hofkapel en eenige leerlingen der Muzijkschool, het beroemde oratorium *Paulus* van Mendelssohn Bartholdy uitgevoerd. Daardoor is aan al de minnaren der toonkunst uit deze en de naburige steden, die in grooten getale waren opgekomen, een eenig en verheven genot verschaft. De uitvoering was voortreffelijk en getuigde weder van de schitterende bekwaamheid van den heer Lübeck, — van de bijzondere geoefendheid der Hofkapel, aan welker hoofd hij staat, — van de rijke vruchten, welke de hier gevestigde Koninklijke Muzijkschool draagt — en van den ijver, die ook de aanzienlijke bewoners dezer stad, waarvan velen in de talrijk bezette koren eene plaats hadden ingenomen, voor de beoefening der Muzijk heerscht. Meer dan ooit had men gelegenheid, om de talenten der solo-zangeressen Mejufvrouwen Janssens en Aarsse en der solo-zangers, de Heeren Tuyn en van Hove, te bewonderen. De beide eersten vooral bragten door haren roerenden, diepgevoelden zang de toehoorders letterlijk in verrukking. Overigens werd dit ernstig-godsdienstig, nu eens majestueus en stout, dan hoogst aandoenlijk en diep in het hart grijpend Muzijkstuk door de verzamelde menigte met eene soort van heilige eerbied aangehoord. De geheele avond zou de vreemdeling, die hier tegenwoordig ware geweest, een hoog denkbeeld van den in ons vaderland bereikten trap van Muzijkale beschaving hebben doen opvatten.

— Men verneemt dat Z. M. bij besluit van den 19. dezer welgevallig heeft verklaard, de bij Pauselijke Breve van den 9. Maart dezes jaars gemaakte bepaling, waarbij de Zeeuwsche parochien, tot nog toe onder het bisdom van Gent behoorende, daarvan onderscheiden en met het Apostolische Vicariaat van Breda vereenigd worden. Die afscheiding en vereeniging is bij eene uitvoerende beschikking van Monseign. Antonucci, als zaakgelastigde van den H. Stoel, op den 26 dezer tot stand gebragt.

KERKELIJKE STAAT.

Van de Italiaansche grenzen wordt gemeld, onder dagteekening van den 13. April: De Koning van Sardinië heeft besloten, om met den Hertog van Savoye, zijne Staten in verschillende rigtingen te doorkruisen en te bezoeken. Ten gevolge der meer vredelievende gezindheid ten aanzien van Frankrijk, heeft Z. M. dan ook reeds 6 duizend man (te weten 300 op elk regiment) naar hunne haardsteden en den veldarbeid laten terugkeeren. Deze maatregel heeft veel genoegen, vooral op het land, te weeg gebragt.

ENGELAND.

O' Connell heeft den 19 dezer te Dublin eene vergadering der Associatie tot herroeping van de Unie bijgewoond, en de Conservativen ten hoogste geërgerd, door in zijne gehouden redevoering te kennen te geven(!!) dat, bijaldien een oorlog tusschen Engeland en de Noord-Amerikanen mogt uitbarsten, de Ieren de zijde der laatsten behoorden te kiezen, wanneer hunne eischen niet wierden ingewilligd.

— Den 4 April, ten half 1. ure 's nachts is te Washington overleden William Hendrik Harrison, President der Vereenigde Staten. De Vicepresident Tyler heeft *ad interim* het bestuur aanvaard. De Generaal Harrison mogt slechts ééne maand zijne hooge waardigheid bekleeden.

FRANKRIJK.

Voor het hof van assises te Parijs heeft den 21. Aprijl de zaak van het dagblad *la France* gediend, hetwelk wegens het openbaar maken van eenige brieven, die Koning Lodewijk Philips, na 1830, aan den gezant Talleyrand of andere vertrouwde personen te Londen zou hebben geschreven, wegens hoon en laster van den persoon Zijner Majesteit, is vervolgd. Reeds vroeger hebben twee der schrijvers van dit blad, op grond, dat zij aan de vervalsching dezer stukken schuldig waren, de beschuldiging der misdaad van valschheid op zich geladen. Zij hebben te dier zake eene maand in de gevangenis doorgebragt, doch het openbaar ministerie heeft afstoen deze beschuldiging weder laten varen. Desniettemin heeft de Advokaat-Generaal bij het thans in het openbaar gevoerde regtsgeding de valschheid der brieven beweerd, en tevens betoogd, dat de Koning daardoor gehoond werd, omdat hij in deze stukken werd voorgesteld, als in het belang van zijn stamhuis, dat van Frankrijk vergetende. De brieven toch zouden, echt zijnde, gelijk de Advokaat-Generaal zeide, den Koning doen voorkomen, als geneigd, om aan het naauwe verbond met Engeland het bezit van Algiers op te offeren. Hij zou tot den val van Polen hebben medegewerkt, de onschendbaarheid der verdragen van 1825 hebben beloofd, en de vestingwerken van Parijs slechts willen aanleggen, om de hoofdstad in bedwang te houden. De bekende legitimist Berryer heeft de verantwoordelijke uitgevers van het Dagblad verdedigd. Hij beweerde hoofdzakelijk, dat de brieven echt en door eenen bij vorst Talleyrand voor eenige jaren gepleegden diefstal in handen van andere personen gekomen waren; en dat in allen gevalle de uitgevers van *la France* de brieven voor echt hadden gehouden en in derzelver openbaarmaking geen gevaar hadden gezien, daar fac-simile's van deze stukken reeds in 1835 te Londen verkocht en ook in Frankrijk verspreid waren, zonder dat de Fransche gezant tegen de persoon, die daarbij de hoofdrol heeft gespeeld, eenige regtsvervolging begonnen had. Die persoon is de zoogenaamde *contemporaine* of Mad. de Saint-Elme, wier zeer avontuurlijk leven en leugenachtige- gedenkschriften haar van eene zeer ongunstige zijde hebben doen kennen. De heer Berryer heeft intusschen de getuigenis van een volgens hem hoogst-achtenswaardig man, den legitimist Henri de Larochejaquelin, vóór de echtheid der brieven aangevoerd. Hij heeft echter de oorspronkelijken daarvan niet te berde gebragt, maar wel van eenige andere, die Koning Lodewijk Philips, in 1808 en 1809, toen hij nog Hertog van Orleans was, zou hebben geschreven, en die mede in der regering vijandige bladen zijn opgenomen. — De gezworenen hebben de uitgevers van het dagblad *la France* vrijgesproken. — De aankondiging dier vrijspraak is door de toeschouwers met handgeklap ontvangen. De legitimistische bladen geven hunne vreugde over den loop, dien deze zaak genomen heeft, in sterke bewoordingen te kennen.

— Het schijnt dat Oostenrijk dan nu eindelijk Don Miguel heeft weten te bewegen, om van de Portugesche kroon af te zien, onder voorwaarde dat hem 40 duizend Scudi's jaarlijksch inkomen zullen werden verzekerd. (Iedere Scudo telt voor ƒ 2.50 Nederlandsch!!) Er wordt in onze eeuw toch ook al heel raar met de Kronen gezwendeld en geschagcherd!

— 's Avonds van den 29. April vreesde men te Parijs zeer voor onrusten, uithoofde van eenige hier en daar aangeplakte oproerschriften. Nog ten 9 ure zijn al de Ministers met den Koning vergaderd geweest; ten half 10 ure werden er infanterie troepen in het Horloge-paviljoen gebragt, en de posten verdubbeld; alle militairen waren in de kazernen geconsigneerd.

— Den 28 April heeft de Koning een Besluit geteekend, waarbij 4 honderd en 4 Ridders, Kommandeurs en Grootkruizen van het Eerelegioen zijn benoemd, en zulks ter gelegenheid van de op handen Meiplegtigheden.

BELGIE.

De *Indépendant* spreekt zijn berigt nu tegen, alsof de oudminister Lebeau een Dagblad, en we in den zin van oppositie, zou gaan oprigten; integendeel, zijne Oud-Excellentie weet, zegt Zij, zelfs geen woord er van!

— Men telt thans binnen- en buitenslands 1 duizend, 6 honderd en 76 Grootkruizen, Grootofficiers, Kommandeurs, Officiers en Ridders der Leopolds-Orde (heel wel voor negen jaren!). In 1829 telde de Willemsorde in geheel Nederland 1 duizend, 1 honderd en 16 personen, daaronder begrepen de Grootkruizen, Kommandeurs en Ridders (mede buitenslands); de Nederlandsche Leeuwen-Orde bedroeg toen een personeel van 8 honderd 35 Grootkruizen, Kommandeurs, Ridders en Broeders (van deze laatsten 70); — zoodoende in 15 jaren tijds, *zamen*, voor *geheel* het Koningrijk, 19 honderd 51 Ridders (Willemsorde en Leeuw)? — en nu in 9 jaren reeds nagenoeg 17 honderd Leopoldsordes in België, of het *Zuidelijk* gedeelte alléén! (Ja maar, Zuider-Broeders, van 1830 tot 1840 heeft het in het Noorden ook *Kruizen* gehageld. . . . en Kruizen van allerlei aard!)

! !

In Nr. 169 van het WEEKBLAD VAN HET REGT (1 April) leest men het volgende, dat door velen wel zou kunnen gehouden worden voor een 1. Aprilsgrap, ware de achtbaarheid van een Arrondissements-Regtbank in deze geen waarborg voor de echtheid van het verhaal.

Arrondissements-Regtbank
TE
UTRECHT.
CORRECTIONELE KAMER.
Zittingen van 30. December 1840 en 24. Januarij 1841.

KATTEN-PROCES.

Een katten-vriend tegen een katten-schieter. — Het dooden van eene kat. — Kleur en waarde van dezelve. — Gemeen of bijzonder eigendom van een muur, waarop de kat gedood is. — Art. 681, 682 en 684 Burg. Wetb. — 454, in verband met Art. 445 Strafregt, wegens het buiten noodzaak dooden van Huisdieren. — Kar- en Lastdieren.

Ieder heeft zijne affectie in dit leven; en elke taal heeft hare spreuken gereed tot uitdrukking van hetgeen de Fransche tooneeldichter bedoelde, toen hij 't axioma ter neder schreef: *Chacun son gout et sa folie.* En men ziet het dagelijks: deze wordt geheel geboeid door eene schoone, beminnelijke vrouw, gene door eene tulp, die voor een paar eeuwen duizenden waard was, een ander door een paard of een hond, gewis edele en trouwe dieren. — De teregtzitting van heden leverde ons het bewijs op, dat eene Kat ook eene plaats onder de affectien mag vervullen.

Wij kunnen niet ontkennen, dat deze keuze ons verwonderde, te meer daar de man, die zooveel liefde voor Poes had, een der rijkste ingezetenen van het aloude, schoone Utrecht was, en dus zijne liefde op edeler voorwerpen had kunnen vestigen dan op muisgraag. Maar welligt, dachten wij, zal hij van de goederen dezer aarde, gelijk de Franschen zeggen, *geblaseerd* zijn; of, misschien heeft de man veel in de Egyptische historie gestudeerd, en is 't hem onmogelijk, het zinrijk beeld der Hiëroglyphen meedoogloos te zien — ontzielen wilde ik zeggen, maar men zou mij voor een Pythagorist uitkrijten! Wat van dit alles zij, over den smaak kan men niet oordeelen, en wij gaan liever tot de zaak over.

De heer v. d. B. werd zeer verontrust door de katten van zijnen buurman; die krabbende slobberaars deden hem bijster veel overlast: herhaaldelijk liet hij zijn buurman dan ook verzoeken, om aan deszelfs beminnelijke dieren, eene niet meer dan gematigde vrijheid toe te staan, en, als hunnen wettigen heer en meester, te zorgen, dat zij tot geen vernielend republicanisme op het grondgebied van anderen oversloegen. De heer C. scheen aan dien wensch niet te willen of te kunnen voldoen; het misschien voor de gezondheid der katjes noodig oordeelende, dat zij dagelijks het genot van de vrije lucht hadden. Hoe 't daarmede ook ware, zeker is het, dat het hier almeê den ouden gang ging, en dat de poesen zich op het gebied van den heer v. d. B. als ware *sans-culottes* aanstelden, gezwegen nog van nachtgeruchten, die moeijelijk in het bereik der Strafwet vallen, tenzij men ze onder de *charivaris* wilde rangschikken. Alles heeft echter paal en perk, zelfs het taai geduld van den heer v. d. B.; deze ontstak, op zekeren dag, in gramschap, toen hij, twee katten, uit zijnen tuin op den muur zag springen, en zich daar op eene hem tergende conversatie voorbereiden. En verbeeld u, waarde lezer! — hij greep een geweer en, hij schoot op de geliefden van mijnheer C., zoodat eene dezer dood ter aarde viel, en de smakelijke namiddagkout der katten plotseling werd afgebroken.

Van hier klagte van den katten-vriend tegen den kattenschieter. Partijen verschenen, ten bestemden dage en ure, voor den correctionnelen regter; deze zag den klager, troosteloos over zijn geleden verlies, in een hoek zitten, den verweerder, grootsch, over zijne behaalde overwinning, en over zijne welgerigte geweerschoten (die hem trouwens nu wat duur zouden kunnen komen te staan.)

Getuigen werden gehoord. Zij verklaarden twee schoten te hebben vernomen, en een der zachtvellen te hebben zien ter neder storten.

Nu werd klager gehoord, die evenwel in zijne liefde verblind scheen te zijn geweest, want hij konde de ware kleur van zijn beminnelijk voorwerp niet verklaren; nu noemde hij 't eene grijze, dan eene cypersche kat, en toen, de voorzitter de waarde van dat lieve dier vroeg, zeide hij, dat dit zoo moeijelijk te bepalen, dat het een stuk van *affectie* was; dat het dier van allen bemind werd; dat hij de poes voor geen geld in de wereld zou hebben weggedaan; taxerende haar, op herhaalde vragen, ten minste op ƒ 60 (zegge *zestig gulden* Nederlandsch Courant.)

Weinig kwam deze taxatie met die der getuigen overeen, die de waarde van zulk een lieftallig dier op 10 centen schatteden. Het was moeijelijk voor een derde, om over zulk eene teedere zaak te oordeelen; het zal hiermeê zijn, gelijk met vele andere zaken en zoo als het spreekwoord zegt: zoo veel een gek er voor geven wil. Hoe het dan ook zij, de kat was dood, en de heer B. vermeende, dat de muur, waarop de lieve katjes gezeten waren geweest, toen zij daarvan onzacht werden verdreven, de zijne, althans een gemeene muur was; dat hij daarom het regt had, om roof- en ander schadelijk gedierte op zijn eigen erf te schieten. Dewijl nu de klager daartegen staande hield, dat de muur zijn eigendom was, zoo heeft de Regtbank, op de requisitie van den heer Officier van Justitie, eene plaatselijke opneming omtrent de ligging en de gesteldheid van den muur gelast, en daarna op den 21 Jan. 1840, een breed gemotiveerd, vonnis geveld, dat den katten-schieter in het ongelijk stelde.

(Wij mogen van dit katten-proces niet afstappen, zonder de toevalligheid te vermelden, dat eenige dagen geleden voor het Hof van Holland een *honden proces* heeft gediend, waarbij het de vraag gold of het dooden van een hond buiten noodzaak, dienende tot last- of karrebeest, een delict daarstelt, vallende onder het bereik van art. 453, *jo.* art 452 van het Strafwetboek; welke vraag *ontkennend* is beslist, in tegenspraak met het vonnis des eersten regters, die den hondenschieter tot eene gevangenis van veertien dagen, eene geldboete van acht gulden en in de kosten van den processe had verwezen, en dus meer in den geest van den Utrechtschen katten-vriend had regt gesproken.)

MENGELINGEN.

Het *Leven van doorluchtige mannen* door Plutarchus, bij Dubois, te Parijs uitgegeven, is het schitterendste en prachtigste Werk, waaraan ooit een Boekenliefhebber zich vergast heeft; ieder exemplaar kost, bij inschrijving, ook 3 duizend, 5 honderd Nederlandsche guldens! (7500 franken.)

De nieuwe zaal van de Kamer der Pairs, of het Paleis-Luxemburg, zal met acht kolossale, wit marmeren standbeelden worden opgeluisterd, te weten: Charlemagne, de H. Lodewijk, Turgot, Portalis, Colbert, Etienne Pasquier, d'Agesseau en Malesherbes. Ieder dezer Beelden is door een verschillenden Kunstenaar gebeiteld.

Eene rijke Dame, te Parijs, heeft eene som van 50 duizend franken aan de Universiteit vermaakt, om te strekken tot het stempelen en uitreiken van medaljes aan uitstekende leerlingen in de Regten; en zulks ter nagedachtenis van haren zoon, die kort na het met uitstekenden lof ontvangen van den Doctorsgraad was komen te overlijden. De naam van dien zoon zal dan ook, met toestemming des Konings op die Medaljes bewaard blijven.

De Heer Raoul-Rochette heeft van den beroemden Romeinschen Oudheidkundige een rapport ontvangen nopens eenige nasporingen en ontdekkingen in het archeologische vak op verschillende plaatsen van den Kerkelijken Staat gedaan. In de omstreken van Ancona heeft men eene grafstede gevonden, waarin een geraamte, met eene gouden kroon op het hoofd, tusschen geschilderde vazen was gelegen. De Hertogin Caëtani heeft in de bouwvallen eener Romeinsche Villa (landgoed) aan den Aureliaanschen weg, een zeer merkwaardig Mozaik (inlegwerk) laten ontgraven, zaamgesteld uit een aantal witte en zwarte steentjes; te midden in ziet men Orpheus, op de Lier spelende, en door verschillende dieren omringd, die op de welluidende toonen dezer muzijk zijn toegesneld. De opgravingen van Camposcala, die op nieuw zijn aangevangen, hebben een klein grafgesticht *œdiculum* met zuilen, en een standbeeld met een Etruscisch opschrift versierd, te voorschijn doen komen. Men is ook voornemens de opgravingen van het Augustus-Forum, te Rome, gewoonlijk het *Forum van Nerva* genoemd, onverwijld te gaan hervatten, en men belooft zich daarvan belangrijke uitkomsten.

In Egypte is het aantal scholen, niet slechts in de Hoofdstad (Alexandrie) maar ook in iedere groote stad der verschillende provinciën, ja zelfs in elk maar eenigzins belangrijk dorp, zeer aanzienlijk. Bijna naast elke Moskée, openbare fontein of koffijhuis (Hod) der hoofdstad vindt men eene School, waar, tegen zeer geringe betaling, de jeugd een goed onderwijs geniet. De meester krijgt elken donderdag van de ouders zijner kweekelingen een halve piaster (12½ cent.) Wanneer de school bij eene Moskée ligt, of naast een openbaar gebouw van Caïro staat, dan krijgt de meester jaarlijks een stuk wit mousseline voor tulbanden, een stuk linnen en een paar schoenen; elke scholier ontvangt daarenboven een wollen muts, vijf of zes ellen katoen, en dikwerf een half stuk (10 tot 20 ellen) linnen, en ook een paar schoenen; soms zelfs nog wel een halve of heele piaster. De schoolfondsen, die overal ruim bestaan, leveren de kosten op voor deze geschenken, die uitgereikt worden in de maand Ramadan (de 9. maand van het Turksche jaar.) De schriftvoorbeelden worden gewoonlijk op houten tafeltjes gebragt; op soortgelijke tafeltjes leeren de kinderen ook schrijven. Meester en scholieren zitten op den grond; ieder kind heeft zijn schrijftafeltje in de hand, en voor zich op een palmhouten lessenaartje een kapittel van den Koran. Zij, die leeren lezen, zeggen hunne les luide op, met het hoofd in eene gedurige voor- en achterwaartsche beweging, zoo als alle Koranlezers gewoon zijn te doen. daarbij vooronderstellende, dat zulks het geheugen voor het van buiten leeren sterkt!

In Nr. IX, blz. 36, van het te *Gent* uitgegeven Kunst- en Letterblad, leest men het volgende:

Het nieuw gemeentehuis te Duffel (bij Mechelen) in *spitsbogigen* of gothischen styl gebouwd, is thans ganschelyk voleind; de inhuldiging er van zal binnen korten tyd plaets hebben.

Dit gebouw, door den Antwerpschen Bouwmeester Bergmans opgerigt, getuigt van de bekwaemheden des kunstenaers. Slechts op kleine byzondere punten kan de bedillings-geest zich oefenen. De vensters, by voorbeeld, zyn een weinig te spitsig; de neêrgedrukte boge (l'arc surbaissé) zoude op den aert des gebouws beter toegepast worden dan de lansvormige (l'arc en fer de lance), welke te wel aen kerkvensters herinnert, en met de ingebogene binnengewelven en platte zolderingen niet geheel overeenkomt. Overigens is de algemeene indruk zeer bevredigend, en levert ons een nieuw bewys, dat men door middel van gevormde baksteenen, met geringe onkosten bouwen kan. Het gansche gemeente-huis heeft maer 24,000 franken gekost.

Het ware wenschelyk, dat dit voorbeeld door andere gemeenten nagevolgd wierd. Dat de gothische styl aen een stad of gemeente-huis beter past dan onze zoogenaemde moderne styl, zal niemand in Belgie, hoe weinig kunstlievend ook, betwisten: hy kan met regt als de historische bouwstyl onzer stadhuizen beschouwd worden.

Hier moeten wy nog ter eere van het plaetselyk bestuer van Duffel byvoegen, dat het, by die gelegenheid, eene openbare hulde aen eenen beroemden, in het dorp geboren, landgenoot heeft bewezen. In eene, op de deur des gemeente-huizes vastgewerkte gothische nis, ziet men het houten standbeeltje van Kiliaen, den geleerden *prote* (Proeflezer) van Plantyn, wien men ons beste Nederduitsch woordenboek te danken heeft.

DE LEEUW VAN WATERLOO.

In de eerste aflevering, jaergang 1841, van den *Messager des Sciences historiques* lezen wy deze regelen:

» De vrienden van het Vaderland, voor wie de woorden vryheid en onafhankelykheid geene ydele klanken zyn, hebben zich verontwaerdigd gevoeld, toen onlangs een Waelsch of Fransch-Waelsch letterkundige het wagen durfde, de afwerping en vernieling te vragen van den Waterlooschen Leeuw, — van het gedenkteeken der herinnering aen Belgische dapperheid en aen Belgie's verlossing van het Fransche juk opgerigt. Zooveel schaemte zal men nog wel bezitten van dit onvaderlandsch wandalismus niet openlyk uit te voeren; doch, wy vreezen het, men zal het zoo verre laten komen, dat by gebrek aen onderhoud en verzorging, de Leeuw van zelf zal ter aerde storten. Reeds is de opgeworpen heuvel, waerop het gedenkteeken rust, dermate verslecht, dat hy byna geheel van graszode beroofd is, en er langs allekanten diepe groeven doorloopen. Het Engelsch en Pruissisch kabinet, van dien staet van vervalling verwittigd, vertoonden nog het verleden jaer aen het Belgisch bestuer de noodzakelykheid, om voor de bewaring van den grooten Leeuw te zorgen. Hunne vertooging werd niet in acht genomen. Het gaet dus vast, indien men zich niet krachtdadig tegen deze verwaerloozing verzet, dat binnen weinige jaren de Belgische Leeuw onder den Gallischen Haen bezwyken moet. Edoch, neemt het gouvernement onder voorwendsel van gebrek aen geld, geene maetregelen om den val van het zinnebeeld onzer onafhankelykheid te voorkomen, zoo weten wy uit goede bron, dat men inteekenings-lysten staet te openen, zoowel in het Waelsche als in het Vlaemsche gedeelte Belgie's, om in de vereischte kosten van herstelling te voorzien. Alwie zich herinnert, alwie weet, dat zonder Waterloo er geen Belgische staet bestaen zou; alwie niet gedoogen wil, dat ons land eens van het gretige Frankryk worde ingeslokt, zal zich verhaesten eene vaderlandsche aelmoes in de schale te laten vallen, om het teeken onzer zelfswording op den Waterlooschen heuvel te helpen in stand houden. — Neen, de Leeuw moet geen oorlogszinnebeeld, maer een pand van vrede voor de volkeren zijn; daerom moet hy op zijne trotsche hoogte blyven regt staen, als een reusachtig opschrift, waerop onze zuidelyke (?!) naburen gedurig lezen kunnen: KONINGRIJK BELGIE.»

Een schoone trek van RUBINI.

La France musicale vermeldt de volgende anecdote van den grooten zanger Rubini, die, in weêrwil van zijn groot talent, zijnen grooten rijkdom en de algemeene gunst, die hij geniet, volstrekt geene vijanden heeft. De bekende Italiaansche zanger in het zoogenaamde komische *genre (buffo)*, de heer Ruggiero had onlangs in Parijs een concert aangekondigd, waarop Rubini, uit beleefdheid voor zijnen landgenoot, niet alleen bereidwillig zijne eigene medewerking beloofde, maar ook nog den vorigen dag, die van Mlle C. Grisi en andere geachte kunstenaars had verschaft. Eenige minuten voor den aanvang, treedt Rubini, zoo als gewoonlijk vrolijk, in de voorkamer van de concertzaal, en verneemt bij Ruggiero naar den toeloop van het publiek. — Slecht, vriend! antwoordt deze, terwijl hij de zaaldeur half opende en den kunstenaar de vele ledige stoelen liet zien. — Welaan, riep Rubini, dan neem ik de overigen; en daar begon hij op eene menigte briefjes het woord *loué* te schrijven, die hij door eenen bediende op de ledige plaatsen liet bevestigen. Mlle Grisi had juist haar groot aria onder de toejuiching der hoorders geeindigd, toen twee ernstige Engelschen, ieder met eenen dubbelen tooneelkijker gewapend, binnentreden, overal naar eene zitplaats omzien, maar niet dan *loué*, en, altijd *loué* daarop zien vastgehecht. Toen de heer Ruggiero door de zaal ging, vroeg een der Engelschen hem om twee zitplaatsen. — Ik zal u naar den rijken en beroemden man brengen — antwoordde Ruggiero — die ze allen besteld heeft, en hiermede bragt hij hem tot Rubini. — Mijne heeren, zeide Rubini, ik heb voor 1000 franken plaatsen genomen, om den benificiant te gemoet te komen; wilt gij de twee plaatsen voor 1000 franken hebben, dan zijn zij tot uwe dienst. — De spotachtige toon stak de eergierige Britten een weinig; de eene van hen nam zeer bedaard eene banknoot van dat bedrag uit zijne portefeuille, overhandigde deze den kunstenaar, en nam met zijnen medgezel in de zaal plaats. Zij kenden Rubini niet, maar toen hij spoedig daarna optrad, en in de beroemde aria van Cimarosa „*Pria che spunti*" allen wegsleepte, stemden ook de twee vreemdelingen luide met de algemeene toejuiching in, en verklaarden, dat zij het genoegen van Rubini te spreken en te hooren, geenszins te duur hadden betaald. (*Arnh. Cour.*)

!

In een Godgeleerd Tijdschrift, te Parijs uitgegeven onder den titel van het *Protestantsch Europa* (*l'Europa Protestante*), leest men, dezer dagen: De strijd van Rome tegen het Protestantismus heeft nooit schooner vruchten gedragen dan thans. Sedert den dood van LODEWIJK XIV. (1715) stond het Catholicismus nooit alomme zoo schoon in bloei, als tegenwoordig. In Frankrijk legt het zich ijverig op de diepzinnigste studiën toe, in Engeland houdt het mee zitting in het Parlement. — Zeker, het oogenblik is daar, dat wij elkaêr toeroepen: » Volk van Israël, waak voor uwe tenten!" —

LONDEN en PARYS.

In een Engelsch Tijdschrift leest men de volgende vergelijking tusschen Londen en Parijs: » De nabijheid van Parijs wekt eene meer aangename gewaarwording dan die van Londen, want Parijs is de stad van verlustiging, Londen die van handel en nijverheid; Parijs is de markt der zotskapperij, Londen die des verstands; Parijs is een tuin vol bekoorlijke bloemen, Londen een woud vol nuttig geboomte; Parijs is de tempel der Gratiën, die met hare gulden stralen de wereld beschijnen, Londen de troon, van wiens trappen over alle oorden der wereld wetten uitgaan; Parijs is de stad der veelkleurige Iris, Londen die der ernstige en strenge Pallas; Parijs is de wereldhoofdstad der vrouwen, Londen die der mannen." (*Vl. Cour.*)

ADVERTENTIEN.

*** Getrouwd

F. TIMMERMANS Fz.
en
Th. VAN DER MEULEN.

Uden,
den 27 April 1841.

Te Huur terstond.

*** Een goed en wel ter nering staande WINKELHUIS binnen deze Stad: voorzien van eene BINNENKAMER, WINKEL, ACHTERKAMER, KEUKEN, KELDER, ZOLDERS en TUIN voor *f* 120—„

Te bevragen onder Letter C. D. bij den drukker dezes, brieve *franco*.

M. GOULMY, Confiturier, Distillateur, en fabrikant in Chocolade, te *'s Bosch*, heeft de eer, het geëerd publiek te verwittigen, dat hij onmiddellijk uit Parijs is teruggekeerd met een fraai assortiment, van al hetgeen zijn vak betreft; als gevouwen Bonbons in nieuwe papieren, gekristaliseerde Suikers in vruchten en bloemen, likeur-Bonbons, Chocolade-Figuren en Vruchten, Chocolade à la Vanille en voor de gezondheid, eerste kwaliteit, geconfijte vruchten, als ook op brandewijn en azijn, Fransche en Hollandsche superfijne Likeuren, alle soorten van nieuwe Gebakken, Vanille en Vruchten. IJs, Punsch à la Romaine, en verder al wat men verlangen kan in deze verschillende vakken, alles tegen eenen civielen prijs; hij beveelt zich in een ieders gunst en recommandatie.

*** Wordt geadverteerd dat te 's Hertogenbosch is opgerigt eene naamlooze Vennootschap ten doel hebbende het verzekeren tegen Zee- en Rivier Schade, onder de benaming van: NOORD-BRABANDSCHE ZEE EN RIVIER ASSURANTIE, waarvan het Bestuur is opgedragen aan den Heer *J. A. Spijers*, als Directeur onder toevoorzigt van de Heeren Jonkheer Mr. *E. van Meeuwen*, *J. F. L. Verster*, Mr. *J. B. van Son* en Mr. *P. Verhellouw* als Commissarissen; alles te vinden in de Staats-Courant van Zaturdag den eersten Mei 1800 een en veertig N°. 103.

's Bosch, den 1. Mei 1841.
J. A. SPIJERS.

*** Een burger Jongeling, 16 jaren oud, van de Roomsch Catholijke Godsdienst, wenschte als LEERLING in een Tabaks- en Kruideniers-Affaire bij Roomsch Catholijken geplaatst te worden.

Adres met gefrankeerde brieven onder Letter H. aan *D. A. A. DE ROOY*, Boekhandelaar en Courantier te *'s Hertogenbosch.*

Nieuwe
POSTWAGEN-DIENST
TOT VERVOER VAN
Passagiers en Goederen,
tusschen de Steden
HEUSDEN en WAALWIJK.
Vice Versa.

Corresponderende op de Stoomboot van *Rotterdam* op *Heusden*, en verder door geheel Holland, vertrekt van *Heusden* des namiddags bij aankomst van de Stoomboot op *Waalwijk* en vertrekt van *Waalwijk* des morgens ten half 5 ure, op *Heusden* om voor het vertrek der Stoomboot te arriveren.

DE KANTOREN ZIJN GEVESTIGD:

Te *Heusden*, bij den Heer *H. VERHOEVEN* in het Wapen van Amsterdam; en te *Waalwijk*, bij den Heer *VAN DER WIEL*, op de Beestenmarkt; uitgezonderd op Maandag, vertrekt de Wagen om half 4 ure van *Waalwijk*.

De Ondernemer,
A. KIEBOOM,
te *Heusden*.

VOOR HET RIJK

ADMINISTRATIE
der
DOMEINEN, WEGEN en VAARTEN.

VERPACHTING
VAN
PEELGRONDE,
ONDER
MILL.

De Agent van het Domein te *'s Hertogenbosch*, zal, als daartoe gemagtigd, al of niet, in tegenwoordigheid van den Heer Inspecteur der Domeinen in het eerste Ressort, zoo noodig onder nadere goedkeuring van den Heer Administrateur der Domeinen, ten overstaan van den Heer Burgemeester der gemeente *Mill*.

Op Dingsdag den 4. Mei 1841, des voormiddags ten 9 ure, te *Mill*, ten huize van den Heer *W. VERSTRAATEN* aldaar

VERPACHTEN:

400 Perceelen TURFMOER, in den Domanialen Peel; genaamd de Prince Peel, onder de gemeente *Mill*.

Alle verlangd wordende inlichtingen zijn te bekomen bij de Beambten der Domeinen in loco, alsmede ten kantore van den ondergeteekenden Agent van het Domein.

De Agent van het Domein voornoemd,
H. W. VAN GRASVELD.

's Hertogenbosch,
den 26 Maart 1841.

*** Alle diegenen, die iets verschuldigd zijn of vermeenen nog eenige pretentie te hebben aan den ondergeteekende, worden bij deze verzocht, zich te willen adresseren ten Kantore van den Heer Procureur VAN ERTRIJCK.

Dr. GOBEE.

s Bosch,
4. Mei 1841.

Kostschool voor Jonge Jufvrouwen,
TE
WEERT.
(HERTOGDOM *LIMBURG*)

De gezusters *FRANOUX*, hebben de eer de ouders en voogden te berigten dat hare KOSTSCHOOL niet heeft opgehouden te bestaan, en dat, in het, door het overlijden van hare Zuster, openstaande vak van Onderwijs onmiddelijk doelmatig is voorzien geworden.

Aanbesteding.

Door den HoogEerwaarden Heer *Administrateur Apostoliek van het Vicariaat van Breda*, enz., zal, op Dingsdag den 25 Mei 1841, des voormiddags ten elf ure, in de herberg de *Zwaan*, bij OONINGS te *Etten*, in het openbaar, bij inschrijving en opbod, worden Aanbesteed:

HET BOUWEN.

1o. Van eene ROOMSCH-KATHOLIJKE KERK en daaraan verbonden PASTORIE-HUIZINGE, en

2o. Van een SCHOOLLOCAAL en daarnevens eene ONDERWIJZERSWONING.

Alle op het zoogenaamde Heike, onder de Gemeentens van *Etten* en *Leur*, *Ruchphen* en *Sprundel*, en zulks in twee perceelen, met de Leverantie van de daartoe benoodigde MATERIALEN.

De Bestekken, waarnaar de gemelde aanbestedingen zullen geschieden, zullen te rekenen van den 10 Mei 1841, ter lezing liggen in *de Zwaan* te *Etten* bij OONINGS, alwaar dan tevens de teekingen ter bezigtiging gelegd worden, voorts zullen ook Besrekken ter lezing zijn, te *Sprundel* bij C. COMMISSARIS in den *Gouden Leeuw*, en te *Breda* in de *Zwaan* bij de Erven VERMUNT.

Nadere informatien zullen te bekomen zijn zoo bij den Heer Administrateur voornoemd, als bij den Heer Pastoor te *Sprundel*, terwijl op Zaturdag den 22 Mei, des voormiddags aanwijziging *in loco*, en des namiddags te *Etten*, in *de Zwaan* informatien omtrent de teekeningen zullen te krijgen zijn.

*** Ons principaal DÉPOT voor Holland, van CHIMIQUE SCHEERRIEMEN (alleenlijk in staat zijnde, aan de Scheermessen, Pennemessen, als ook aan de hoogst stomp gewordene Chirurgicale Instrumenten, eene vereischte scherpte te geven) bij den Heer *DOUAIJ FILS AINÉ*, te *'s Hertogenbosch*, geplaatst hebbende, zoo kunnen alle onze Correspondenten, ter bekoming dier riemen, zich aldaar adresseren, zijnde daar steeds eene goede hoeveelheid van elk soort voorhanden.

Het Publiek is verwittigd, dat er Depôts in Holland gevestigd zijn, als:

te *Amsterdam*, bij Dew. van der Hulst, Kalverstr.
» » H. Roos, idem.
» *'sHage* » J. Burgin, Vlamingstr. 132.
» *Rotterdam* » A. C. Behrens, Instrumentmak.
» *Utrecht* » Van Rossum, Munsterkerkhof
„ *Groningen* » Brandon
„ *Arnhem* „ S. L. Jacobs.
„ *Leeuwaarden* J. Krak, IJzerkooper.
„ *Zwolle* » De Haas, Messenmaker.
» *Deventer* » Wijnoldij.
» *Leyden* „ J. Hoeffke.
„ *Breda* „ A. Loonen, CZ.
„ *Bergen-op-Zoom* J. C. Verart.
„ *Middelburg* » Gebr. Abrahams, Boekverk.
„ *Maastricht* » Gebr. Primavesi.
„ *Haarlem* » Laarsen, Houtstraat.
„ *Venlo* » A. Maret.
„ *Zutphen* » Sizoo Holtman.
„ *Roermond* » J. C. Senders
„ *Oostburg* „ A. LINDEMAN.
„ *Goes* » J. B. van Kalmthout.
» *Oostburg* » A. Lindeman.

De prijzen zijn naar gelang der grootte en breedte der Riemen; met houten schroeven 2 3 en 4 Gulden, en met ijzeren schroeven 4 à 6 Gulden.

(get.) *Goldschmidt en Comp. van Berlyn* te *Straatsburg*.

De belgische fondsen waren den 1 Mei de 2½ pCt. 53, de 5 pCt. 100½, de 4 pCt. 93, de 3 pCt. 70 de 4 pCt 91½, Ardoins 19¾ Rome Emp. de 1831 101¼.

BINNENLANDSCHE BEURSPRIJZEN
Beurs van Amsterdam,
Heden, Zaturdag 1 Mei 4 Ure.

W. S. 2½ pCt 51½ 1⁄16. Ditto 5 pCt. 99¼. Kansbilj. 25 1⁄16 ¼ ⅛. Handelm. 166¾ ⅝ ½. O. L. 5 pCt. 97¾ ½ ⅝. Ardoins 85 p. st. 21 ⅛ ¾ ex div. Ditto Coupon 19 1⁄16. Roeb. 6 pCt 88. Metalliek 105¼.

Ter drukkerij van D. A. A. DE ROOY te 's Bosch